

**ТАМІЛА ЯЦЕНКО,
ІРИНА ТРИГУБ**

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ.
«ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА». 5 КЛАС (пілот). 1 година
за навчальною програмою
«Зарубіжна література. 5–6 класи»**

для закладів загальної середньої освіти (автори –Т. Яценко, І. Тригуб)

Усього – 35 год.

На тиждень – 1 год.

Текстуальне вивчення – 32 год., із них:

- позакласне читання – 1 год.;
- розвиток мовлення – 2 год.;
- виразне читання – 2 год.

Узагальнення вивченого – 3 год.

№ з/п	Дата	Гр. р-тів	Зміст навчального матеріалу	Теорія літератури	Мистецький контекст	Позакласне читання
I СЕМЕСТР						
ВСТУП						
1.		ГР-1¹	Роль книжки в житті людини. Значущість читання.		<i>Образотворче мистецтво</i> – Дж. Дейлі «Казки», П.-О. Ренуар «Портрет двох дітей»; <i>скульптура</i> – А. Джонсон «Дівчинка, що читає книжку».	Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори зарубіжних літератур.
ПЕРЛИНИ ЗАРУБІЖНОГО ФОЛЬКЛОРУ						
2.		ГР-2²	Прислів'я та приказки. Народна мудрість поколінь, узагальнення суспільних поглядів на духовно-моральні цінності.	<i>Фольклор, прислів'я, приказка.</i>	<i>Образотворче мистецтво</i> – П. Брейгель «Фламандські прислів'я».	Брати Грімм «Казки для дітей та родини». Збірка «Казковий світ Європи та Азії» (упорядники – А. Грищенко, О. Чабанова). Дж. Джейкобс «Казки старої Англії, зібрані Джозефом Джейкобсом».
3.		ГР-1	Урок розвитку мовлення (усно): використання приказок і прислів'їв в усному мовленні.			
4.		ГР-2	Народні загадки. Їх тематика та значення.	<i>Загадка.</i>	<i>Образотворче мистецтво</i> – П. Брейгель «Фламандські прислів'я»; ілюстрації до збірки Б. Девіс «Найкрутіша у світі книжка загадок» (художник – А. Пендер).	
5.		ГР-1 ГР-2	Народні казки. Походження та ознаки фольклорних казок. Втілення народних ідеалів в образах казкових героїв. Перемога добра над злом у казках.	<i>Народна казка, алегорія.</i>	<i>Образотворче мистецтво</i> – настінні розписи у печерах Аджанти, Раджі Раві Варми «Картина богині Сарасваті»,	

¹**ГР 1** – взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях.

²**ГР 2** сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) і використання її для збагачення власного досвіду.

			Значення казок у житті людини. «Панчатантра» – перша у світі фольклорна збірка. Індійська народна казка «Фарбований шакал». Алегоричне зображення негативних людських якостей у творі. Повчальний зміст казки.		«Лакшмі, богиня багатства».	
6.		ГР-1 ГР-2	Арабські народні казки зі збірки «Тисяча і одна ніч» (скорочено) (одна казка за вибором учителя/учительки). Національний колорит казок «Тисячі та однієї ночі». Алі-Баба, Аладдін, Синдбад-мореплавець – вічні літературні образи.		Образотворче мистецтво – ілюстрації до «Казки про Аладдіна і чарівну лампу» (художник-ілюстратор – М. Пильцин); анімація – м/ф «Аладдін», режисер – Р. Клементс, Дж. Маскер).	
7.		ГР-1 ГР-2	Брати Якоб (1785–1863) і Вільгельм (1786–1959) Грім – німецькі збирачі фольклору. «Пані Метелиця». Уславлення працьовитості та інших загальнолюдських чеснот у казці «Пані Метелиця».	Антитеза, сюжет, мандрівний сюжет.	Образотворче мистецтво – ілюстрації до твору (художник – М. Тарловський); кіно – х/ф «Пані Метелиця» («Frau Holle», режисер – Г. Кольдиц).	
ЛІТЕРАТУРНІ КАЗКИ						
8.		ГР-2	Літературні казки. Особливості літературної казки, її відмінності від народної. Роль письменника/письменниці в створенні казкових сюжетів. Шарль Перро (1628–1703). «Попелюшка, або Кришталевий черевичок». Поетизація працьовитості та скромності в казці.	Літературна казка.	Образотворче мистецтво – Ф. Лаллеман «Портрет Ш. Перро»; анімація – м/ф «Попелюшка» («Cinderella», режисери – У. Джексон, Х. Ласкі, К. Джеронімі).	Е. Т. А. Гофман «Лускунчик». В. Гауф «Маленький Мук». Г. К. Андерсен «Казки, розказані дітям». К. Коллоді «Піноккіо». Р. Дж. Кіплінг «Рікі-Тікі-Таві». Дж. М. Баррі «Пітер Пен». С. Лагерлеф «Дивовижна подорож Нільса Хольгерсона з дикими гусакми Швецією».
9.		ГР-1	Утвердження добра у творі. Інтерпретація сюжету казки в літературі та інших видах мистецтва.			

			Коротко про французького письменника, основоположника європейської літературної казки.			«Свята ніч». А. Мілн «Вінні-Пух та всі-всі-всі».
10.		ГР-2	Урок виразного читання літературних казок. Ганс Крістіан Андерсен (1805–1875). <i>«Русалонька» (скорочено).</i> Щирість почуттів та ідея самопожертви заради щастя близької людини в казці «Русалонька»..	Мова автора, мова персонажів .	Образотворче мистецтво – ілюстрації до казки (художниця – І. Винник); анімація – м/ф «Русалонька» («The Little Mermaid» (режисери – Р. Клементс, Дж. Маскер).	Дж. Родарі «Пригоди Цибуліно». А. Гаріді, С. Девідссон «Казки Долини Мумі-тролів».
11.		ГР-4 ³	Коротко про видатного датського казкаря. Поєднання реального й фантастичного в казках письменника			
10.		ГР-1	АБО Ганс Крістіан Андерсен (1805–1875). <i>«Снігова королева» (скорочено).</i> Романтика пригод Герди і Кая.		Образотворче мистецтво – ілюстрації до твору (художник – В. Єрко); анімація – м/ф «Снігова королева» (режисер – М. Гейтс, Велика Британія); театр – балет «Снігова королева» (балетмейстер-постановник – А. Рехвіашвілі, Національний академічний театр опери та балету України ім. Т. Шевченка).	
11.		ГР-2	Протистояння щирих людських стосунків і бездуховної влади в казці. Коротко про видатного датського казкаря.			
10.		ГР-1	АБО Оскар Вайльд (1854–1900). <i>«Щасливий принц» (скорочено).</i> Ідеали милосердя, гуманізму, доброчинності, самопожертви у творі.		Образотворче мистецтво – ілюстрації до твору (художник – В. Довгяло); анімація – м/ф «Щасливий принц» (україномовна версія, режисер – Н. Лернер).	
11.		ГР-2	Мова автора та мова персонажів у казці.			

³ ГР 4 – дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу.

			Коротко про британського письменника.			
РІЗДВЯНІ ДИВА						
12.		ГР-2	Урок виразного читання. Колядки та різдвяні пісні, їх значення. Символіка святкування Різдва. Англійська різдвяна колядка «We Wish You a Merry Christmas» («Бажаємо вам веселого Різдва»). Світова популярність пісні. Прославлення народження Ісуса Христа. Побажання добробуту, веселого Різдва та щасливого Нового року для всієї родини. Частування колядників, щедрість господарів.		Музика – колядка «Carol of the Bells» («Колядка дзвонів»), обробка «Щедрика» М. Леонтовича – П. Вільговський), колядка «Silent Night» (слова – Й. Мор, музика – Ф. К. Грубер), англійські народні колядки «I Saw Three Ships», «Deck the Halls».	Дж. К. Роулінг «Різдвяна свинка». Т. Флетчер «Різдвозавр», «Різдвозавр та список Нечемньюхів», «Різдвозаврова пісня», «Різдвозавр у ніч перед Різдвом».
12		ГР-2	АБО Різдвяна пісня «Jingle Bells» («Дзвін двіночків») американського поета Джеймса Лорда П'єрпойнта (1822–1893). Життєрадісна історія про катання по снігу, дзенькіт дзвіночків і жарти з друзями.			
13.		ГР-2	Том Флетчер (нар. 1985). «Різдвозавр та Зимова Відьма» (скорочено).		Образотворче мистецтво – ілюстрації до твору (художник – Ш. Деврис); анімація – м/ф «Полярний експрес» («The Polar Express»), режисер – Р. Земекіс)).	
14.		ГР-2	Образи Вільяма Трандла та його супутників.			
15.		ГР-1	Неймовірна різдвяна подорож та високі ідеали героя. Коротко про сучасного британського письменника та музиканта.			
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО						
16.		ГР-1 ГР-3 ⁴	Підсумковий урок. Презентація творчих проєктів.			

⁴ ГР 3 – висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови.

II СЕМЕСТР					
СЛАВЕТНЕ МИНУЛЕ					
17.		ГР-1 ГР-2	Народні легенди і перекази. Легенда і переказ як жанр усної народної творчості. Види народних легенд. Ознаки фантастичного в легендах. <i>Про Рема і Ромула (Легенда про заснування Риму).</i> Зв'язок легенди з античною міфологією.	Легенда.	Образотворче мистецтво – Ж.-Л. Агас «Ромул і Рем зі своєю нянею»; скульптура – «Капітолійська вовчиця».
18.		ГР-2	<i>Легенди про короля Артура та лицарів круглого столу (один-два епізоди за вибором учителя/учительки) (скорочено).</i> Відображення елементів історії, побуту середньовічної Англії, світоглядних ідеалів давніх кельтів.		Образотворче мистецтво – ілюстрації до легенд (художниці – Л. Кириленко, О. Зеркалій), Е. Берн-Джонс «Зачарований Мерлін», Ч. Е. Батлер «Король Артур»;
19.		ГР-3	Поєднання реального та фантастичного в кельтських легендах.		скульптура – статуя короля Артура (скульптор – П. Вішер, м. Інсбрук, Австрія), скульптура «Галлос» (скульптор – Р. Ейнон, острів Тинтагель, м. Корнуолл, Великобританія); кіно – х/ф «Король Артур: Легенда меча» («King Arthur: Legend of the Sword»), режисер – Г. Річі)); анімація – м/ф «Меч у камені» («The Sword in the Stone»), режисер – В. Райтерман)).

18.		ГР-2	АБО <i>Легенди про Робіна Гуда</i> (один-два епізоди за вибором учителя/учительки), (скорочено). Шляхетний розбійник Робін Гуд – втілення народної мрії про захисника.		Образотворче мистецтво – ілюстрації до твору (художник – І. Вишинський, М. Піоварські), Л. Дж. Рід «Робін змагається у стрільбі з Гаєм Гісборн»;	
19.		ГР-2	Образи друзів і ворогів головного героя.		скульптора – пам'ятник Робіну Гуду (скульптор – Дж. Вудфорт, м. Ноттінгем, Великобританія); анімація – м/ф «Робін Гуд» («Robin Hood»), режисер – В. Райтерман)).	
З ЛЮБОВ'Ю ДО ТВАРИН						
20.		ГР-2	<i>Ернест Сетон-Томпсон</i> (1860–1946). «Снап» (скорочено) – анімалістичне оповідання.	Анімалістичне оповідання.	Образотворче мистецтво – анімалістична графіка Е. Сетона-Томпсона.	Олександр Олесь «Літній вечір...». П. Тичина «Де тополя росте», «Весна». В. Сосюра «Ходить літо берегами», «Зима», «Люблю весну», «Осінь». Е. Сетон-Томпсон «Доміно», «Ведмежа Джонні», «Мустанг-іноходець». Іван Багряний «До Ворскли, по рибу!». Гр. Тютюнник «Лісова сторожка». Є. Гуцало «Сім'я дикої качки», «Олень Август». В. Чухліб «Після хуртовини». Дж. Дарелл «Балакучі квіти».
21.		ГР-1	Утвердження єдності людини і природи в анімалістичних творах письменника. Коротко про канадського письменника.			
22.		ГР-2	<i>Джозеф Редьярд Кіплінг</i> (1865–1936). «Мауглі» (скорочено). Екзотичний світ природи.		Образотворче мистецтво – ілюстрації до твору (художники – Б. Брегг, К. Волдрон); анімація – м/ф «Книга джунглів» («The Jungle Book»), режисер – В. Рейтерман)).	
23.		ГР-1	<i>Урок розвитку мовлення</i> (усно). «Закони джунглів і світ людей».			
24.		ГР-1 ГР-2	Реальне і фантастичне у творі. Коротко про британського письменника.			

						Д. Сміт «101 далматинець». Е. Б. Вайт «Павутиння Шарлотти». Д. Павличко «Зимовий краєвид». Д. Чередниченко «Мандри жолудя». М. Слабошпицький «Мій друг лелека» М. Морозенко «Вірність Хатіко». О. Луцевська «Бігль старший». К. ДіКамілло «Флора й Улісс. Неймовірні пригоди». Сашко Дерманський «Володар макухи, або Пригоди вужа Ониська».
СВІТ ДИТИНСТВА						
25.		ГР-2	Марк Твен (1835–1910). <i>«Пригоди Тома Соєра»</i> (скорочено). Романтика пригод у творі.	Автобіографічний твір.	Кіно – х/ф «Том Соєр» («Том Sawyer»), режисер – Г. Гунгебурт)).	Марк Твен «Пригоди Гекльберрі Фінна», «Том Соєр за кордоном», «Том Соєр – детектив». Шолом-Алейхем «Хлопчик Мотл». А. Ліндгрєн «Пеппі Довгапанчоха», «Малюк і Карлсон», «Пригоди Калле Блюмквіста». М. Нюлунд «Тепер або ніколи, Рікко».
26.		ГР-2	Світ дорослих і світ дітей у творі. Образи Тома Соєра і Гекльберрі Фінна. Ідеали дружби.			
27.		ГР-1	Коротко про американського письменника. Автобіографічна основа повісті.			
28.		ГР-2	Елеанор Портер (1868–1920). <i>«Полліанна»</i> (скорочено). Втілення щирості та оптимізму в образі головної героїні твору.	Роман.	Образотворче мистецтво – ілюстрації до твору (художниця – Н. Каламєєць); кіно – х/ф «Полліанна» («Pollyanna»), режисерка – С. Гардінг)).	
29.		ГР-1	«Гра у радість» як шлях до духовного зростання героїні роману.			
30.		ГР-2	Життєствердні мотиви твору.			
31.		ГР-1	Коротко про американську письменницю.			

32.		ГР-2	<i>Урок позакласного читання.</i>			
33.		ГР-3	<i>Урок розвитку мовлення</i> (письмово): «У доросле життя я візьму з собою...».			
УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО						
34.		ГР-1 ГР-2 ГР-3 ГР-4	Комплексна діагностувальна робота.			
35.		ГР-1 ГР-3	Підсумковий урок. <i>Презентація творчих проєктів.</i>			